

Asia: VN/30129/2025

Asetus poikkeusolojen vakuutustakuusta

Klikkaa ja lisää väliotsikko

Huomionne asetusluonnoksen sisällöstä

Liikenne- ja viestintävirasto pitää perusteltuna, että asetusluonnoksessa täsmennetään vakuutustakuun hakemiseen liittyvät tiedot sekä takuumaksun määräytymisen perusteet. Selkeämpi sääntely parantaa sekä hakijoiden enna-koitavuutta että viranomaisten mahdollisuuksia käsitellä hakemuksia sujuvasti ja vähentää lisäselvitysten tarvetta.

Viraston näkemyksen mukaan kansainvälisiin kuljetuksiin liittyviä vakuutusmarkkinoita hallitsevat tällä hetkellä pääosin ulkomaiset toimijat, jotka eivät välttämättä osallistu kotimaiseen sidosryhmäyhteistyöhön. Tämän vuoksi on tärkeää, että asetus selkiyttää vakuutustakuun hakuprosessia ja hakemuksen tietosisältöä. Vakuutustakuun toimivuutta tukevan yhteistyön ja harjoitustoiminnan lisääminen olisi kuitenkin hyödyllistä, jotta alalla toimivien osoittama valmius vahvistuisi.

Teknisenä huomiona virasto esittää, että asetusluonnos toimitetaan laintarkastukseen ennen esittelyä valtioneuvoston yleisistunnossa, sillä luonnoksen johtolauseessa näyttäisi olevan epäselvyyksiä valtuussäännösten yksilöinnissä. Lisäksi lausuntokierroksen tueksi olisi ollut hyödyllistä saada perustelu-muistio tai muu tausta-aineisto, joka avaa tarkemmin luonnoksen suhdetta vakuutustakuujärjestelmään ja vakuutusmarkkinoihin.

Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittää huomiota tarpeeseen arvioida vakuutustakuujärjestelmän toimivuutta ja tehokkuutta myös normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Virasto pitää tärkeänä, että viiveiden vähentämiseksi löydetään ratkaisuja keskeisten toimijoiden yhteistyönä, ja on valmis osallistumaan tähän kehittämistyöhön.

Lisäksi virasto katsoo, että arvioinnissa on syytä tarkastella myös vakuutustakuujärjestelmän rakenteellisia valmiuksia. Nykytilanteessa kansainvälisiin kuljetuksiin liittyvää vahinkovakuuttamista hallitsevat pääasiassa ulkomaiset vakuutuslaitokset, mikä voi rajoittaa vakuutustakuun soveltamista tilanteissa, joissa ensivakuuttajan tarjoamaa vakuutusta ei ole saatavilla. Osassa Euroopan maita valtio voi tietyissä olosuhteissa toimia ensivakuuttajana, mutta Suomessa tämä ei ole mahdollista. Viraston näkemyksen mukaan tällainen rajoite voi muodostaa haasteen esimerkiksi sotilaallisen kriisin tai muun merkittävän markkinahäiriön yhteydessä.

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittää huomiota siihen, että vakuutustakuujärjestelyjä ollaan parhaillaan päivittämässä useissa Pohjoismaissa. Norjalla on jo käytössä pitkälle kehitetty järjestelmä, ja Tanska on uudistamassa omaa malliaan kohti Norjan ratkaisua. Viraston näkemyksen mukaan olisi tärkeää seurata näiden uudistusten etenemistä, arvioida niiden vaikutuksia ja huomioida mahdolliset implikaatiot Suomen vakuutustakuujärjestelmän kehittämisessä. Tämä tukisi kansainvälisesti vertailukelpoisten ja tehokkaiden toimintamallien hyödyntämistä myös Suomessa.

Vakuutustakuujärjestelmä on olennainen Suomen huoltovarmuuden ja kriittisten kuljetusten toimivuuden kannalta. Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että vakuutustakuujärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja että tarvittavat lisäselvitykset tehdään poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan puitteissa.

Näettekö luonnoksessa esitetyn olevan riittävää takaamaan kuljetusten huoltovarmuuden mahdollisessa poikkeustilanteessa?

-

Kainulainen-D'Ambrosio Katariina
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)